

Τόν καλών το καὶ ἀγαθὸν γυμνικόν,
πάντων μὴ δέ εἰ φέρειν τῷ ἔνδον, ἀμφί-
δὲ καὶ πάντων ὅπιτελεῖσθαι καὶ τὸν τετα-
γμένους νόμους μηδένα ὅπιτελεῖσθαι εἰσῆ-
ναι, αὐτὸρές γε μὴ κελδόσατος· τὰ τοῦ πεδε-
γυμνικοῦ ἀναφθορᾶς ἀριστούργεια, μελέται
αἴδηματά τοις ἀγαθοῖς ἐπέχειν. αἰσθανόμεταν
δὲ εἰς τὰς ἑορτὰς, ὅπις αὐτῇ ὁ ἀπὸ ποιη-
ζόμενος, πορεύονται, διπάνει το καὶ ἐμπί-
κει τῇ ἀιδίᾳ καταποκεντεῖται στόματα καὶ ἐ-
λάσσονες καὶ τὸν τοῦ πόλεως νόμοις· ἐνθυ-
μουμένοις, ὅτε μήτε τὸ φῦλον μετέπειτα λαμ-
πεῖν, μήτε τὸ καλόν τὸ ἔξισχον, μήτε χει-
σίου μέρχεσθαι, οὕτω ποιητεῖται εἰς σύντασιν
γυμνούς, οὓς οὐ τῷ πορευμάτων μάταια, καὶ
πὶ τὴν βίου σεμνόν τε καὶ βαρύτερές· ὡς ἄπας
μὲν ποιεῖται ὁ τῆς φυγῆς κόσμος ἐπερχεσθαι
μέλλοντα καὶ βεβαύθεντα πολιθί, ὡς μέρχε-
ταις ἐμπίτη τε καὶ τοῖς περὶ τὸν ἀλικῆν καλ-
λωποτομὸν πορεύονται· διότι μὲν οὐτὶ ἐμποτεῖν
εἰστὶ θερός τὸν γυμνικόν, καὶ τῷ πορευ-
μάτων πορεύεται μέντος διατελεῖν. τῷ γὰρ
αὐτῷ, τὰ δὲ τῇ οἰκίᾳ πορεύοντα δια-
νεγκαὶ, ἀποτελεῖται· τοῦτα τοῦ ἀνθρώ-
που μάταιον ἐπὶ ἐκείνων, μήτε τῷ κοι-
τῶν το πολυπορευμονόσταν, μήτε τῷ ποιε-
τῶν γάμους πορευματικούργοις μηδέν. ὅταν
δὲ πορεύεται ἐκδιδῶν πορεῖται γάμον, ή
νύμφας εἰσαγαγεῖν καθεῖται, πάστως καὶ
ταῦτα ποιεῖται τοῖς οὕτως δὲ ἑστητοῖς
σύμβουλοι παραχθέμενοι, ὡς καὶ τὸ αρ-
ιστον ἐπίγειρον συμφοιολογοῦνται, μὲν ἀγνοοῦστεν
ὅτι οὐκ οὕτως αἰσθὶ ἀποτελεῖται τῷ διὰ τὴν
οἰκίαν μεταχειρίζεσθαι το, ὡς τῷ γυμνικῷ
τῷ ἔξιτον πολυπορευμονούσιν. ή δὲ μῆταικος
γυνὴ, ταῖς αὐτὸρές γάνη παρεμπίγματα τῷ
εἰσιτησθεῖσι βίου, καὶ τὸν μάτην διὰ τοὺς συ-
ζυγίας τῷ γάμῳ καὶ κοινωνίᾳ ὕπαι-
θεούντων τὸν θεοῦ νομίσεις διηγέρεται. ἵσται
δὲ ἑστητοῖς πέσῃ τούτων ἀκόλους αἰθ-
έραδα, καὶ ταὶ καὶ τὸν οἶκον ἥψει διοική-
σαι· ἵσται δὲ μὴ, χειλεπτότερον. ὡς πορε-
ύησιν αἱ εἴη, μὲν δὲ πορεύοντος μάνον το-
ιούτορές καὶ ὑποχειρίτος, ὁμόφονα περ-
ικλεῖται ἑστητοῖς ἐπέντονται διπλεῖται ἐπά-

A Robam mulierem seu matrem familiâs, omnium quæ in domum inferuntur, dominam esse, eorūmque curam scipere conuenit certis quibusdam legibus. Non admittet hæc externum quemquam viro non iubente, pertimescens ea in primis, quæ vulgo de mulierum corrupcta perhiberi solent. Quod in ædibus & intra domesticos parietes fieri deber id notum erit ipsi. Extrinsecus autem accedentium culpam præstabit scilicet maritus. In festos dies, quantum vir permiserit, tantum illa insumendi ius habebit. Quos ipsa sumtus facier, & quo ornatu vteretur, eius apparatu infra etiam leges publicas adducet, atque hoc cogitabit. Neque corporis nitorem & vestitus pulcritudinem, neque formæ speciem, neque multiplex aurum, tantopere cōmendare hunc sexum, tantopere modestia in rebus omnibus, & studium virtutis honesta ac pudicæ. Hæc enim vera ornamenta animi præ cæteris extenda sunt, & habent plus firmitatis ad laudem conciliandam sibi & liberis, durabilem ad senectutem usque. Quapropter his virtutibus mulieres exerceantur, & laudabiliter suo munere fungi perseuerent. Virum in ea, quæ domi & intra parietes geruntur inquirere non decet, verum probam vxorem omnibus in rebus operam dare conuenit, ut viro sit mortigeria. Non illa audire volet de publicis rebus quicquam. Non de liberum coniugii tractare. Quod si res & tempus feret, ut vel filia dandus sit vir, vel vxor filio, prorsus illa suo viro obtemperet, inque deliberando sententiam illius sine terguesatione sequatur. Sciatque non tam dedecere virum domestici operis aliquid efficeret, quam mulierem scrutari exteriora. Mulier bene instituta existimabit: Legem esse sibi ingenium & mores virtutis, latam diuinitus, eo tempore, quo nuptiae iunctæ, & virtus fors consociata fuit. Quod si illa æquo animo virtutis mores feret, admodum facilis erit domestica administratio. Sin minus, perquam difficilis. Quamobrem non modò rebus secundis & fortuna prospera concordiam seruabit firmam, & obsequetur voluntati virtutis, sed trifibis etiam atque duris temporib. Si rerum forte necessariarum penuria sit, si morbo laboretur, si vehementior perturbatio existat & animi impotentia, tolerentur omnia & mos geratur viro, nisi forte turpitudo aut indignitas in re inficiatur. Si quid animo